

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 29: Ad Mæcenatem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A AD MÆCENATEM.
Ode 29.

Inuitat eum ad cenam.

TYrrhena regum progenies, tibi
Non antè verso lene merum cado
Cum flore, Mæcenas, rosarum, &
Pressa tuis balanus capillis
Iam dudum apud me est. eripe te moræ,
Ne semper vñdum Tibur, & Æsula
Decline contempleris aruum, &
Telegoni iuga patricida.

Fastidiosam desere copiam, &
Molem propinquam nubibus arduis:
Omitte mirari beatæ
B Fumum, & opes, strepitumq; Romæ.
Plerumq; grata diuitibus vices,
Mundæq; paruo sub Lare, pauperum
Cena sine aulais, & ostro
Sollicitam explicuere frontem.
Iam clarus occultum Andromeda pater
Ostendit ignem. iam Procyon furit,
Et stella vesani leonis,
Sole dies referente siccos.

Iam pastor umbras cum grege languido,
Riuumq; fessus querit, & horridi
Dumeta Siluani: caretq;
Ripa vagis taciturna ventis.

C Tu, ciuitatem quis deceat status,
Curas, & vrbi sollicitus times:
Quid Seres, & regnata Cyro
Bactra parent, Tanaisq; discors.
Prudens, futuri temporis exitum
Caliginosa nocte premit Deus:
Ridetq; si mortalis ultra
Fastrepidat. quod adest, memento
Componere æquus: cetera fluminis
Ritu feruntur, nunc medio alueo
Cum pace dilabentis Etrus-
Cum in mare, nunc lapides adesos,
Stirpeisq; raptas, & pecus, & domos
Voluentis vnâ, non sine montium
Clamore, vicinæq; siluæ,

D Cum fera diluuiis quietos
Irritat amneis. ille potens sui,
Latusq; deget: cui licet, in diem,
Dixisse, vixi: cras vel atra
Nube polum pater occupato,
Vel sole puro: non tamen irritum
Quodcumq; retro est, efficiet: neq;
Diffinget, infectumque reddet,
Quod fugiens semel hora vexit.
Fortuna seuo lata negotio, &
Ludum insolentem ludere pertinax,
Transmutat incertos honores,
Nunc mihi, nunc alij benigna.
Laudo manentem: si celereis quatit
Pennas: resigno, quæ dedit: & mea
Virtute me inuoluo: probamque
E Pauperiem sine dote quero.
Non est meum, si mugiat Africis
Malus procellis, ad miseræ preces
Decurrere: & votis pacisci,
Ne Cypriæ, Tyriæq; merces
Addant auaro diuitias mari.
Tunc me biremis præsidio scaphæ
Tutum per Ægeos tumultus
Auræ feret, geminusq; Pollux.

THYRRHENA REG. PROG.] Mæcena-
tem significat, ab Etruscis Regibus oriundum, vt
diximus sup. Od. 1. lib. 1. Mæcenas atanis edite Re-
gibus. & Propert. lib. 3. Mæcenas eques Etrusco de
sanguine Regum, Intra fortunâ qui cupis esse tuâ, &c.

TIBI NON ANTE VERS. L. M. C. CVM
FL. &c.] tria se præcipuè apparasse ostendit: vi-
num, rosas, vnguenta. sic sup. Od. 3. lib. 2. Huc
vina, & vnguenta, & nimium breuicis Flores amœna
ferre inberosa.

NON ANTE VERSO CADO] quid sit cadum
verttere, & cadus versus, ex Plauto intelligere li-
cet in Stich. Nolo ego nos pro summo bibere: nulli
relerimus postea: Namq; ad eol quamuis de subito vel
cadus vorti potest. & Virg. Æneid. 9. Indulgent vi-
no, & vertunt crateras ænos. & Lucil. Vertitur æno-
phoris fundus, sententia nobis. Horat. sat. 8. lib. 2. In-
uertunt Alifanis vinaria tota. Vinum igitur è ca-
do prompturi cadum vertebant: & ita exhaurie-
bant, seu vinum depromebant.

PRESSA] id est, ex qua oleum expressum est,
quod balaninum appellatur. per glandem igitur
pressam, oleum balaninum ex glande vnguenta-
ria expressum significat.

TUIS CAPILLIS] vteo vnguento tui capilli
delibuti niteant.

BALANVS]

A **BALANVS**] balanus, glans vnguentaria. Plin. lib. 12. cap. 28.

ÆSVLÆ] Æsula oppidum in colle situm, Tiburi propinquum. Æsolanos commemorat. Plin. lib. 3. cap. 5. Quare malim hic legi *Æsola*. quamquam ab eodem etiam Æsulani, seu Asulani eodem loco referuntur.

ET TELEGONI IVGA PATR.] id est, Tusculum item in colle situm. de quo multa Strabo lib. 5. De Telegono autem scribit Homeri interpres id. a. recentiores poetas ea, quæ de Telegono Vlyffis & Circes filio dicuntur, confinxisse, nempe ab eo, cum in Ithacam patrem quærens venisset, imprudente patrem esse interfectum.

FASTIDIOSAM COPIAM] quæ fastidium parit. nã *Putet aper, rhombusq; recens, mala copia quando Agrum sollicitat stomachum*, ut est Saty. 2. lib. 2. supra Od. 1. huius libri, dominum, *terra fastidiosum* dixit, qui terræ fastidio afficiatur. Omnino copia fatietatem, fatietas fastidium parit.

MOLEM PROPINQ. NVBIB.] ædificia ad eam altitudinem perducta, ut nubeis attingere videantur. sup. Od. 15. lib. 2. *regias moles appellavit.*

B **MVNDÆ**] neque fordida, neque nimis opipara, & sumtuosa, ut Saty. 1. lib. 2. *Mundus erit, qui non offendet sordibus, atq; In neutram partem cultus miser.*

SOLLICITAM EXPLIC. FR.] ademerunt curas, tristitiam discusserunt & animos exhilararunt. *explicare frontem* dicitur tum id, quod lætitiæ causam affert, ut hoc loco: tum is, qui re aliqua læta sibi oblata, vultu & fronte lætitiæ declarat. sic Saty. 2. lib. 2. *Ac venerata Ceres ut culmo surgeret alto, Explicuit vino contracta serica frontis.* Terentius de eo, qui hilariter viuit, dixit *exporrigere frontem*, Adelph. *da te hodie mihi. Exporge frontem.* paullo post idem dicit alijs verbis, *hodie modo hilarum te face.*

IAM CLARVS OCCVLTVM] videtur hic Alcum esse imitatus: cuius extant hi versus apud Athen. lib. 1. & 10. *Τέγχε πνεύμονας οἴνω, πὸ γὰρ ἄστρον πέλει μέλαι:* Ἡ δ' ἄρη Χαλεπή, πάντα δὲ δὴ δ' ἄπο καύματος. quibus verbis hæc ferè sententia exprimitur. *Madefacito pulmones vino. Astrum enim oritur feruidum: anni tempus graue & molestum est, omnia præ æstu siciunt.* & alibi, *Πίνωμεν: πὸ γὰρ ἄστρον πέλει μέλαι.* significatur autem æstatis aduentus.

ANDROMEDÆ PATER] Cepheus Andromedæ pater ex Cassiopæa vxore. de quo sic Aratus: *Αὐτὸς μὲν κατὰ πῶτον ἐὼν κνωστέλειδος ἀρκτοῦ Κηφείδος ἀμφοτέρως Χείρας πανύονη εὐοικίας.* id est, *Ipse breuem patulis manibus stat post Cynosuram Cepheus.* *Andromedæ* autem repofui, secutus libros veteres.

IAM PROCYON FVRIT] anticanem Aratus sub geminis locat. *καὶ μὴν καὶ ἀστροῦ δίδυμοῖς ἄπο καλὰ φαίνει.* quem versum sic vertit M. Tull. *Et hic Geminis est ille sub ipsis Anticanis, Graio procyon qui nomine fertur.* sic autem legendum potius, quam ut vulgò, *Antecanem.*

ET HORRIDA DVMETA SILVANI] ita scriptum reperi in duobus lib. Vatic. & Iann. alij habent *horridi*, &c. vnus, *horrida Dumeta siluarum.* ego probabiliore, meo iudicio, scripturam secutus sum.

CARETOVE RIPA] cod. Achillis Statij *caret* quæ, quam scripturam non memini me vquam reperire.

REGNATA CYRO BACTRA] Bactra, in quibus regnavit Cyrus. notauimus hoc genus loquendi supra ad Od. 6. lib. 1. *Et regnata petam Laconi Rura Phalanho.* Strabo *βάκτρα* nominat numero singulari lib. 2. *εἶτα εἰς βάκτραν τὴν πόλιν,* &c. Plinius Bactra numero multitudinis, ut Horat.

TANAISQVE DISCORS] cur discors? an quod cum Mæotide palude Asiam ab Europa determinat: an quod desinens in duas se parteis findit, vnaque in Mæotidem paludem, altera in Cimmericum Bosphorum influit? an quod Scythæ & Sarmatæ, per quos fluit, continua inter se bella gerunt? an quod Parthi, seu Medi, Tanaï vicini inter se discordant, & seditiones agitant? eoque minus Mæcenati de rep. laborandum est? quod postremum placet Passeratio: confirmatq; simili loco, qui est Oda 8. huius libri, *Mitte ciuileis super vrbe curas. Occidit Daci Cotisonis agmen. Medus infestus sibi luctuosus Dissidet armis.*

PRVD. FVT. TEMP. EXIT.] nihil est hac sententia tritius. eam sic complectitur Pindarus id. E. Olymp. *σύμβολον δ' ἔπω περὶ ὀπιχθονίων τῶν ἀμφοτέρων ἕως ἐοσμένως εὐρεῖ θεόθεν. τῶν δὲ μελλόντων τῶν φρονταί φράσαι,* id est, nullus dum mortalium certam rei futuræ notam diuinitus consecutus est: & futurorum cognitio est obscura.

VLTTRA FAS TREPIDAT] vltra id, quod ei licet, laborat, id est, se cura rerum futurarum macerat, ut Od. 16. lib. 2. *Latus in præsens animus, quod vltra est, Oderit curare.*

QVOD ADEST] id, quod præsens est. sic Pindar. id. n. id. m. *τὸ δὲ πρὸς πόδος ἀρειὸν αἰεὶ χεῖμα πᾶν δόλιος γὰρ αἰὼν ἐπ' αἰδράσι κρέματα ἐλίσσαν βίοντι πόρον,* id est, res autem omnis, quæ ante pedes est, semper est melior. dolosa enim ætas hominibus impendet vitæ cursum voluens.

ÆQVVS] id est, æquo animo. annot. ad Od. 3. lib. 2.

CETERA FLVM. RITV FER.] eantantum, quæ præsentia sunt, in nostra potestate sunt sita, eaque nostro arbitrato componere, & moderari possumus, inquit. cetera autem vel Dei immortalis voluntate, ac prouidentia administrantur, & horum causæ sunt æternæ ac necessaria: vel temerè, arbitrioque fortunæ eueniunt, & horum causæ sunt fortuitæ. dico autem hæc de philosophorum sententia. Quemadmodum autem fluuij, qui nunclenis & pacatus est: nunc rapidus & violentus, cursum moderati non possumus: sic neque rerum futurarum naturam, quæ interdum tranquilla est, sedata, læta, optata: interdum concitata, & turbulenta, & mortalibus calamitosa, atq; aduersa, immutare fas est. Sæpe vtuntur poeta hæc torrentis similitudine: sed variè. Virg. *Æneam armorum sonitu & fragore è somno excitatum cum pastore confert, è montis vertice torrentem ingenti cum murmure præcipitantem, omniaque secum trahentem, exaudiente Æneid. 2. Excitior somno, Et summi fastigia tecti Ascensu supero, atq; arreptis auribus asto: In segete veluti cum flammis*

A *ma furentibus Austris Incidit, aut rapidus montano flumine torrens Sternit agros, sternit sata laeta, boūq; labores, Precipiteisq; trahit silvas. stupet inscius alto Accipiens sonitum saxi de vertice pastor.* Sic Lucret. lib. 1. ubi disputat de primis corporibus, docetque, ea cerni non posse: ventorum affert similitudinem, qui, cum oculis non cernantur, arbores sternunt tamen, & mare turbant, & concitant, non aliter (inquit) *Quam cum mollis aqua fertur natura repente Flumine abundanti, quod largis imbribus auget Montibus ex altis magnus decursus aquai, Fragmina coniciens silvarum, arbutaq; tota: Nec validi possunt pontes venientis aquai Vm subitū tolerare: ita magno turbidus imbrī Molibus incurres validis cum viribus amnis: Dat sonitu magno stragem, voluitq; sub undis Grandia saxa: ruit, qua quicquam fluctibus obstat.* & Hom. *il. λ. Aiacem in prælio viros, equosque sternentem cum fluuio torrente comparat.* Ως δ' ὅποτε πλῆθον ποταμὸς πεδίονδε κἀπεισι Χειμάρρους κέει ὄρεσφιν ὄπαζόμενος Διὸς ἄμβρω. Πολλὰς δὲ δρύς ἀζυγίας, πλάσας δὲ τε πύκας εἰσφέρειται, πολλὸν δὲ τ' ἀφύσγητον εἰς ἀλαβὰλλει. Ως ἐφ' ἐπε κλονέων πεδίον τε πεφαιδῖμος Δίας. quorū versuum hæc sententia est, *Quem admodum autem cum fluuius torrens extra ripas suas effusus in campum delabitur è montibus præcipitans, cælestibus imbribus auctus, Multas autem quercus aridas, multasque piceas secum trahit, multum limum in mare conijcit: Sic clarus Ajax campū turbans hosteis insequabatur. itémque Diomedem* *il. ε. Θωὴ γὰρ ἀμπεδίον ποταμῷ πλῆθον ἐοικὼς Χειμάρρῳ, &c.* id est, furebat autem per campum Diomedes flumini torrenti exundanti similis. quos versus adumbrasse videtur Virg. li. 2. *Æneid. Non sic aggeribus raptis cum spumeus amnis Exijt, oppositasq; euicit gurgite moles, Fertur in arua furens cumulo, camposq; per omneis. Cum stabulis armenta trahit.* Horatius quoque Od. 2. lib. 4. *Pin datum cum tali fluuio comparat. Monte decurrens velut amnis, imbres Quem super notas aluere ripas, Feruet immensuq; ruit profundo Pindarus ore.* Idē Od. 14. eiusdem libri, Claudium Neronem eiusmodi fluuio similem facit, *Sic Tauriformis voluitur Ausidus: Qui regna Daunni præfluit Appuli, Cum sauit, horrendamq; cultis Diluuiem meditatur agris: Vt Barbarorum, &c.* Sic Homerus *il. γ. Vlyssis orationem cum niuibus hibernis confert.* Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλων ἐν βήθεος ἴει, καὶ ἐπ' αἰ νηφάδεσσιν ἐοικότα Χειμάρρῳ, Οὐκ αὖ ἐπειτα βροτὸς ἄλλος.

B *quem admodum autem cum fluuius torrens extra ripas suas effusus in campum delabitur è montibus præcipitans, cælestibus imbribus auctus, Multas autem quercus aridas, multasque piceas secum trahit, multum limum in mare conijcit: Sic clarus Ajax campū turbans hosteis insequabatur. itémque Diomedem* *il. ε. Θωὴ γὰρ ἀμπεδίον ποταμῷ πλῆθον ἐοικὼς Χειμάρρῳ, &c.* id est, furebat autem per campum Diomedes flumini torrenti exundanti similis. quos versus adumbrasse videtur Virg. li. 2. *Æneid. Non sic aggeribus raptis cum spumeus amnis Exijt, oppositasq; euicit gurgite moles, Fertur in arua furens cumulo, camposq; per omneis. Cum stabulis armenta trahit.* Horatius quoque Od. 2. lib. 4. *Pin datum cum tali fluuio comparat. Monte decurrens velut amnis, imbres Quem super notas aluere ripas, Feruet immensuq; ruit profundo Pindarus ore.* Idē Od. 14. eiusdem libri, Claudium Neronem eiusmodi fluuio similem facit, *Sic Tauriformis voluitur Ausidus: Qui regna Daunni præfluit Appuli, Cum sauit, horrendamq; cultis Diluuiem meditatur agris: Vt Barbarorum, &c.* Sic Homerus *il. γ. Vlyssis orationem cum niuibus hibernis confert.* Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλων ἐν βήθεος ἴει, καὶ ἐπ' αἰ νηφάδεσσιν ἐοικότα Χειμάρρῳ, Οὐκ αὖ ἐπειτα βροτὸς ἄλλος.

C *quem admodum autem cum fluuio torrens extra ripas suas effusus in campum delabitur è montibus præcipitans, cælestibus imbribus auctus, Multas autem quercus aridas, multasque piceas secum trahit, multum limum in mare conijcit: Sic clarus Ajax campū turbans hosteis insequabatur. itémque Diomedem* *il. ε. Θωὴ γὰρ ἀμπεδίον ποταμῷ πλῆθον ἐοικὼς Χειμάρρῳ, &c.* id est, furebat autem per campum Diomedes flumini torrenti exundanti similis. quos versus adumbrasse videtur Virg. li. 2. *Æneid. Non sic aggeribus raptis cum spumeus amnis Exijt, oppositasq; euicit gurgite moles, Fertur in arua furens cumulo, camposq; per omneis. Cum stabulis armenta trahit.* Horatius quoque Od. 2. lib. 4. *Pin datum cum tali fluuio comparat. Monte decurrens velut amnis, imbres Quem super notas aluere ripas, Feruet immensuq; ruit profundo Pindarus ore.* Idē Od. 14. eiusdem libri, Claudium Neronem eiusmodi fluuio similem facit, *Sic Tauriformis voluitur Ausidus: Qui regna Daunni præfluit Appuli, Cum sauit, horrendamq; cultis Diluuiem meditatur agris: Vt Barbarorum, &c.* Sic Homerus *il. γ. Vlyssis orationem cum niuibus hibernis confert.* Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλων ἐν βήθεος ἴει, καὶ ἐπ' αἰ νηφάδεσσιν ἐοικότα Χειμάρρῳ, Οὐκ αὖ ἐπειτα βροτὸς ἄλλος.

NUNC MEDIO ALVEO] quidam libri veteres habent *nunc medio aquare.*
CUM PACE] ἡρέμα, ἡσυχως, seu ἡσυχῆ: leniter, quietè, placidè.
DELABENTIS] sic est legendum, non, *dilabentis.* & ita scriptum reperi in duob. codicib. Vaticanis, Don. Faër. Vrf. Torn. Ruffard. Nicot. Cleric. & nonnullis impressis.

IRRITAT] irritandi verbum vnico r. scribendum esse aliquando existimaui, tanquam à verbo *irascor,* seu ab *ira* ducatur. sed cum in omnibus libris calamo scriptis reperiatur scriptum irritare, Faër. Vrf. Don. Torn. ceteris, hoc loco *Irritat* sine villa litura: Plin. & Colum. vtantur verbo *proritandi,* à sententia descisco. Est autem *irritare* propriè

iram commouere, & concitare, fortasse à canibus **D** iratis ductum. ὀργίζειν dicunt Græci. ex quo excitare interdum significat. M. Tull. Philip. 7. *irritari Antonium non oportuit.* Brutus ad Att. *nescio, quid scribam tibi, nisi unum, pueri & cupiditatem, & licentiam potius esse irritatam, quam compressam.* Terent. Adelp. *ne si magis irritatus fiet, aliqua ad patrē hoc permānet, atq; ego tunc perpetuo perierim.* Plaut. Amphit. *Nam si me irritassis, hodie lumbis agium hinc auferes.* Horat. in epist. ad Pisones, *Segnius irritant animos dimissa per aureis, &c.* Irritat amneis autem translata dictum est: cuius translationis hæc ratio est. fluuius imbribus auctus dum arbores secum rapit, & ponteis disturbat, & sata læta boūmque labores diluit, iratus esse videtur, quia homo iratus potestaté & facultaté nactus, talia faceret. At qui irascendi causam dedit, irritasse dicitur. Ita diluuius ex imbribus orta, quæ fluuio torrenti tantam vim, tantumque impetum præbet, fluuium ab Horatio dicitur irritare.

ILLE POTENS SVI, LATVSQVE] ἐγκρατής ἐαυτῆ: liber, & solutus omni cupiditate, & va cuus ab omnibus animi morbis: compos sui.

IN DIEM VIXI] crebrò monet Horat. vt in diem viuamus, id est, vt bonis præsentibus, & paratis, atque in nostra potestāte sitis fruamur: vt Od. 16. lib. 2.

CRAS VEL ATRA] respexit ad illud ἐμὴ θανάτους ἢ γῆ μιλθῆτω πύελ. me mortuo terra miscetur incendio. quæ oratio est eorum, qui futura ad se nihil perimere putant. nō dissimile est illud ex Hymnide Cæcilij. *Mibi sex menses satis sunt vita: septimū Orco spondeo.*

NON TAMEN IRRITVM] Aristot. lib. 6. de morib. ad Nicom. quo loco disputat ἀεὶ ἀεθαίρεσις, id est, de consilio, vt nos quidem vertimus: duos versus Agathonis profert in hanc sententiā, *Μόνε γὰρ αὐτῆ καὶ θεὸς σελίσκται, ἀγέννητα ποιεῖν, ἀσὶ αὖ ἢ πῖ ἀεθγμέννα.* quos versus sic vertimus. *Hoc namq; dum taxat negatum etiam Deo est, Qua facta sunt, infecta posse reddere.* eandem sententiam sic complexus est Simonides, πῆ γὰρ γεννημένον, ἐκ ἐπ' ἀρρεκένεσται. id est, quod enim factum est, non iam infectum esse poterit.

ATRA NVBE] Virg. lib. 10. *Æneid. nubi se immiscuit atra.* idem lib. 5. *Plaudentem nigra figit sub nube columbam.*

QVODCVMQVE RETRO EST] quodcumque præterijt.

DIFFINGET] ex hoc loco intelligi potest, quid sit diffingere, nempe contrarium esse verbo fingendi, quemadmodum supra docuimus ad Od. 35. lib. 1. ubi locum illum in omnibus exemplarib. corruptum, *diffingas recusum, &c.* olim ita quidem emendaueramus coniectura ducti: *diffingas recusum:* sed postea secuti scripturam veterem, quam se alij reperisse testantur, *desingas recusum,* reposuimus. quidam tamen hoc loco legunt *Diffringet.* quam scripturam neque vsquam reperi, neque probo.

LVDERE PERTINAX] de hoc genere loquendi dicemus ad Od. 8. lib. 4. *Iam ludum ludere, & gaudium gaudere, & similia, Latinis sunt perusitata.*

A tata. Terent. in Eunuch. *quia consimilem luserat
Iam olim ille ludum.*

TRANSMTAT INCERT. HON. NVNC,
&c.] sic sup. Od. 34. lib. 1. *valet ima summis Mu-
tare, &c. & hinc apicem rapax Fortuna cum strido-
re acuto Sustulit, hic posuisse gaudet.*

BENIGNA] quid sit benignus, & benignitas,
diximus ad Oden 17. lib. 1.

LAUDO MANENTEM] si fortuna manet,
laudo: si à me discedit, æquo animo reddo quæ de-
dit. *fortuna manens* intelligitur *secunda: auolans, &
fugiens*, aduersa. ita loquitur lib. de arte poet. *Vt
redeat miseris, abeat fortuna superbis.* & Od. 35. lib.
1. *Vicumq; mutata potentis Veste domos inimica lin-
quis.* sic Eurip. Phœniss. *Κρέων Μείων ἢ Φεύγεις, Τειρεσ.
ἢ ἄλλοι, ἀλλ' ἔκ' ἐγώ.* id est, mane. quid fugis? Tir. for-
tuna te fugit, non ego.

SI CELE. QVAT. PENN.] id est, si auo-
lat: si mutatur fortuna, si fugit, id est, si aduersa est,
vt diximus.

RESIGNO, Q. D.] quæ ob signata habebã,
aperio, & reddo. sic epist. ad Mæcen. 2. lib. 1. *Hac
ego si compellor imagine, cuncta resigno,* id est, reddo.

B Nam propriè, resignare valet aperire. Idem ead.
epist. princip. *Adducit febreis & testamenta resi-
gnat.* aliter Virg. lib. 4. *Ænci. & lumina morte resi-
gnat.* quamquam legendus ad illum locū Seruius.

MEA VIRT. ME INVOLVO] bona exter-
na non desidero: sed meis contentus viuo: in mea
virtute meæ vitæ præsidium constituo, non in re-
bus externis: meis me viribus orno, tutor, ac de-
fendo, non alienis. videtur esse translatio à vesti-
mentis, quibus nos inuoluimus.

PROBAMQVE PAVP. S. D. Q.] id est,
paupertatem cum virtute coniunctam expeto. du-
cta est similitudo ab ijs vxoribus, quæ indotata
ducuntur domum. congruit cum his id, quod est
Od. 9. lib. 4. *Non, possidentem multa vocaueris Re-
tè beatum, &c.* quæ sequuntur.

NON EST MEVM, &c.] non est meum na-
uigare, nauigationisq; me periculo committe-
re, vt dicescam: seu non est meum, rem facere, &
augerè per mare, per saxa, per igneis, à consequen-
tibus, intelligenda sunt antecedentia. nemo enim

C nauigat vt rem augeat, nisi cui quæsito opus est, &
qui plus habendi studio ducitur. notat Seruius ad
illum locum Virg. Pollione. *Pauca tamen suberūt
prisca vestigia fraudis: Quæ tentare Tethim ratibus,
&c.* Solent autem homines in dubijs temporibus,
& rebus aduersis, quemadmodum coorta in mari
tempestate, ad deos confugere. sup. Od. 1. huius li-
bri. *Desiderantem quod satis est, neq; Tumultuosum
solllicitat mare: Nec sanus, &c.*

ET VOTIS PACISCI] non est meum (in-
quit) votis, & precibus cum dijs quodammodo
transigere, ac pacisci, ne naufragio factò merces
mea in mari pereant.

T VNC ME BIREMIS] significat, id nun-
quam futurum. Quis enim se in mari Egæo, tem-
pestate coorta, & ventis increbrescentibus sca-
pha biremi tutò nauigaturum speret? Paruis na-
uib; scilicet, & orarijs, littus legere & secundum
oram nauigare oportet: corbitis autem & onera-

rijs, & magnis pelagus medium tentandum est. D
quamquam Catullus faselum laudans negat vlla
vota littoralibus Dei sibi esse facta, cum veniret à ma-
re Nonissimo vsq; ad Benacum lacum. Melius igitur
Eurip. *Ναῦς ἢ μεγίστη κρείσσον, ἢ μικρὸν σκάφος.* id est, na-
uis maxima melior est, quàm paruum nauigium.

GEMINVSQVE POLLVX] sic Catull. *Ge-
melle Castor, & Gemelle Castoris.* de Castore, & Pol-
luce diximus ad Od. 12. lib. 1.

Ode 30.

Carminum suorum gloriam æternam fore.

E X egi monumentum ære peremnius.

Regaliq; situ pyramidum altius:

Quod nō imber edax, nō Aquilo impotēs

Possit diruere, aut innumerabilis

Annorum series, & fuga temporum.

Non omnis moriar: multa q; pars mei

Vitabit Libitinam. vsq; ego postera

Crescam laude recens, dum Capitolium

Scandet cum tacita virgine pontifex.

Dicar, quæ violens obstrepit Ausidus:

Et, quæ pauper aquæ Daunus agrestium

Regnavit populorum, ex humili potens

Princeps Æolium carmen ad Italos

Deduxisse modos sume superbiam

Quæsitam meritis: & mihi Delphica

Lauro cinge volens Melpomene comam.

EXEGI] absolui, perfeci.

MONVMENTVM] monumentum est, quod
mortui causa ædificatum est: & quicquid ob me-
moriam alicuius factum est, vt fama, porticus, scri-
pta, & carmina: Festus.

ÆRE PEREMNIVS] æreis statuis du- F
rabilius.

QVOD NON IMBER EDAX, &c.] hæc
videntur è Pindaro expressa: qui Pyth. *εἰδ. ἔκτω,* ait
laudum thesaurum Xenocrati, eiusq; maioribus
in Apollinis fano opulentissimo repositum ne-
que ab imbre hiberno, neque vi ventorum in al-
tissimos maris recessus, ac latebras delatum iri. sic
Pind. *Τὸν (sub. θησαυρὸν) οὔτε χειμῆλος ὄμβρος ἐπακτὸς
ἐλθὼν ἐλερόμεν νεφέλης, σρατὸς ἀμείλιχος, οὔτ' ἀνεμὸς ἐς μω-
χὰς ἀλὸς ἄξει παμφόρον χεῖρ' ἀπὸ πύθμονος.*

SITV] statu, positu, θέστω, στήστω.

PYRAMIDVM] de Pyramidibus lege Hero-
dotum, Euterpe, & Plin. lib. 36. cap. 12.

IMPOTENS] vehementer sæuiens. tralatio
ducta ab impotentibus, & incontinentibus ho-
minibus, qui sibi temperare non possunt, quo mi-
nus, quod ira suadet, aut libido, exsequantur. vide
annot. ad Od. 37. lib. 1.